

Retningslinjer mot seksuell trakassering i IOGT i Norge

Seksuell trakassering er totalt uforenlig med IOGTs verdier. Det er nulltoleranse for diskriminering og trakassering uansett kjønn, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, , livssyn, seksuell orientering og funksjonsnedsettelse i våre virksomheter og aktiviteter. Det er et viktig mål å utvikle toleranse og forståelse og å skape erkjennelse av menneskers likeverd for å unngå diskriminering, trakassering og hets. Alle i IOGT skal jobbe for å etablere trygge miljøer og en trygg atmosfære for både barn, unge og voksne. Alle deltakere, medlemmer, frivillige, tillitsvalgte og ansatte som utsettes for eller blir oppmerksomme på seksuell trakassering, oppfordres til å si fra i tråd med disse retningslinjene.

Frivillige og ansatte som skal arbeide i direkte kontakt med barn og ungdom må fremvise forenklet politiattest før de får tiltre i slike roller.

Hva er seksuell trakassering?

Seksuell trakassering er forbudt i Norge etter likestillingslovens § 13

Med seksuell trakassering menes enhver form for uønsket seksuell oppmerksomhet som har som formål eller virkning å være krenkende, skremmende, fiendtlig, nedverdiggende, ydmykende eller plagsom.

1. Verbal trakassering: omfatter direkte bruk av kjønne ord, kommentarer om kropp, utseende eller privatliv, samt forslag/krav om seksuelle tjenester.

2. Ikke-verbal trakassering: omfatter visning av pornografiske bilder, inkludert mottak av telefoner, SMS, Chat etc med seksuelt innhold, visning av seksuelle bilder, blotting og liknende, ryktespredning og det å legge ut bilder med seksuelt innhold av personer på internett eller sprer dette via mobiltelefon. Nærgående blikk og kroppsbevegelser kan også betegnes som ikke-verbal trakassering.

3. Fysisk trakassering: omfatter all ufrivillig seksuell kontakt som uønsket berøring, klemming og kysning, voldtektsforsøk og voldtekt. Disse formene for trakassering grenser opp mot seksuelle overgrep og krenkelser og kan straffes etter straffeloven.

Slik forebygger du seksuell trakassering:

1. Vær bevisst på signaler du sender ut, særlig til mennesker du står i et maktforhold til.
2. Behandle alle med respekt, og avstå fra alle former for kommunikasjon, handling eller behandling som kan oppleves som krenkende.
3. Unngå berøringer som kan oppleves som uønsket.
4. Unngå alle former for verbal intimitet som kan oppleves som seksuelt ladet.
5. Unngå uttrykk, vitser og meninger som omhandler utøveres kjønn eller seksuelle orientering på en negativ måte.
6. Tilstrebe å ha begge kjønn representert i styrer og ledergrupper
7. Arbeidsrelaterte møter bør i størst mulig grad bære preg av en arbeidssituasjon med tanke på sted, tid og deltakere.
8. Vis respekt for hverandres privatliv.

9. Unngå doble relasjoner. Dersom et gjensidig forhold etableres bør situasjonen tas opp og avklares åpent i miljøet.
10. Ikke tilby noe form for motytelse i den hensikt å forlange eller forvente seksuelle tjenester i retur.

Hvem skal det sies fra til?

Du kan si fra til den som leder den aktiviteten eller lokalarbeidet du deltar i og som har ansvaret for de spørsmål eller personer det gjelder.

Hvis informasjonen gjelder en sak som kan involvere ansatte eller ledere i virksomheten, eller du ikke har oppnådd noen reaksjon fra den du første sa fra til, kan du kontakte generalsekretær. Du kan også gå direkte til generalsekretær med varselet ditt.

Dersom du er ansatt i IOGT kan du kontakte generalsekretær og/eller verneombud.

Gjelder informasjonen en sak som kan involvere generalsekretær og/eller du ikke har oppnådd noen reaksjon fra den du først varslet til, kan du kontakte styreleder.

Dersom du ikke ser mulighet til å si fra gjennom virksomheten, kan du si fra gjennom en fagforening eller andre du har tillit til. Dette vil ofte gjelde om du er i en rekrutteringsprosess eller utenfor et konkret arbeidsforhold.

Straffbare forhold bør meldes til politiet.

Reaksjon

- Tillitsvalgte og ansatte som blir kontaktet om uønsket seksuell oppmerksomhet må ta alle slike henvendelser alvorlig.
- Dersom en tillitsvalgt eller ansatt får kjennskap til at seksuell trakassering forekommer i organisasjonen eller på arrangementer i regi av organisasjonen, må den tillitsvalgte forsøke å hindre at dette fortsetter.
- Den som har vært utsatt for seksuelle overgrep bør motiveres til å anmelde saken. Den bør også sikres støttepersoner i organisasjonen.
- Oppfølging av slike saker må i første rekke ta hensyn til dem som opplever å være utsatt for overgrep. Den utsatte/Varsleren er den svake part, men den som får et varsel, skal også sikres støttepersoner og sikres gjensvarsrett.

IOGTs styre gjennom generalsekretær plikter å forebygge og forhindre at trakassering skjer på arbeidsplassen, jfr. likestillingsloven § 13

Generalsekretær skal følge opp informasjonen og undersøke påstandene grundig.

Reaksjoner og tiltak som pålegges og innføres skal ha til formål å stanse, forebygge og forhindre ytterligere trakassering.

Den som sier fra skal så raskt som mulig få tilbakemelding om hvordan saken er behandlet.

Dersom den som sier fra mener virksomheten ikke tar sitt ansvar jfr. likestillingsloven, så kan forholdet meldes til Arbeidstilsynet.

Det er rettsvesenet som har ansvar for å avgjøre om eventuelle saker om seksuelle overgrep er i strid med norsk lov. Dette ansvaret skal ikke organisasjonen ta. Det bør derfor i slike tilfeller meldes fra til politiet.

Kontaktinformasjon for IOGTs ansatte og tillitsvalgte finner du på www.iogt.no/kontakt-oss.